

Dosarul nr. 3ra-731/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Rîșcani (jud: G.Cazacu)

Instanța de Apel: Curtea de Apel Chișinău (Jud: A.Minciună, I.Muruianu, E.Palanciuc)

Î N C H E I E R E

18 august 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Valeriu Gîrjău împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea achitării pensiei anticipate pentru limită de vîrstă și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 7 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 20 ianuarie 2020, Valeriu Gîrjău a depus cerere de chemare în judecată împotriva Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea achitării pensiei anticipate pentru limită de vîrstă și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, la data de 19 decembrie 2017, Valeriu Gîrjeu, a depus actele necesare către Casa Teritorială de Asigurări Sociale Căușeni, pentru realizarea dreptului la pensie anticipate pentru limită de vîrstă. Iar, în baza actelor depuse, s-a stabilit lui, Valeriu Gîrjeu, pensia anticipată pentru limită de vîrstă, calculată pe baza venitului mediu lunar valorizat de 7 861,89 de lei, luându-se în considerare stagiul total de cotizare de 33, 6 ani.

A relatat că, cadrul juridic care îi oferă dreptul de a beneficia de pensia anticipată pentru limită de vîrstă, este art. 15¹ din Legea privind sistemul public de pensii, în vigoare la data acordării pensie, conform căruia, asiguratul care a realizat stagiul complet de cotizare prevăzut la art.42 alin.(1) poate solicita stabilirea anticipată a pensiei pentru limită de vîrstă cu cel mult trei ani înaintea împlinirii vârstei standard de pensionare de 63 de ani pentru bărbați și femei.

Întrunind condițiile cumulative, și anume stagiul de cotizare pentru bărbați - 33, 6 ani, avînd vîrstă de 60 ani, ceea ce constituie cel mult 3 ani înaintea împlinirii vârstei standarde de pensionare, a beneficiat de pensie anticipată pentru limită de

vârsta în baza art. 15¹ al Legii privind sistemul public de pensii, în vigoare la 1 ianuarie 2017.

A comunicat că, începând cu data de 1 martie 2018, de către Casa Națională de Asigurări Sociale, a fost sistată achitarea pensiei acordate, pe motiv că ar urma să confirme suplimentar prin alte documente, decât carnetul de muncă, perioada de activitate de la 19 februarie 1980 – 24 septembrie 1980, deoarece înscrierile în carnetul de muncă conțin rectificări.

Astfel, relatează reclamantul că, în scopul obținerii altor documente confirmative pentru demonstrarea activității în perioada 19 februarie 1980 – 24 septembrie 1980, în cadrul ПО Молдсельхозхимия, de la SA „Fertilitate-Căușeni”, a solicitat informația cu privire la succesorul ПО Молдсельхозхимия. Însă, prin răspunsul oferit, s-a comunicat că, la 29 mai 1997, SA „Fertilitate-Căușeni”, a suferit un furt și un incendiu în clădirea arhivei.

În asemenea circumstanțe, este lipsit de dreptul la prezentarea actelor confirmative suplimentare, solicitate de Casa Națională de Asigurări Sociale, dat fiind faptul că acestea au fost distruse.

La data de 1 noiembrie 2019, a înaintat o cerere prealabilă către Casa Națională, însă prin răspunsul la cererea prealabilă, recepționat la data de 18 decembrie 2019, Casa Națională de Asigurări Sociale, confirmă dreptul său de a beneficia de pensie anticipată pentru limită de vârstă și sistarea achitării pensiei începând cu 1 martie 2018 până la confirmarea perioadei de 7 luni, și anume 19 februarie 1980 – 24 septembrie 1980.

A relatat că, rectificările din carnetul de muncă, conform pct. 69 din Regulamentul privind modalitatea de calculare a pensiilor și modalitatea de confirmare a stagiului de cotizare pentru stabilirea pensiilor, stagiul de cotizare realizat până la Introducerea evidenței individuale de asigurări sociale (până la 1 ianuarie 2019) este carnetul de muncă.

În lipsa carnetului de muncă sau în cazurile în care carnetul de muncă include înscrieri incorecte și imprecise sau lipsesc înscrierile respective despre anumite perioade de activitate, pentru confirmarea stagiului se iau în considerare adevăratele, extrasele din ordine, contul personal al angajatului în care se reflectă salariul calculat lunar, schema de încadrare și alte documente ce conțin informații referitoare la perioada de muncă. Or, din carnetul de muncă reiese că, reclamantul Valeriu Gîrjeu, a fost angajat la data de 19 februarie 1980 în calitate de șofer în cadrul ПО Молдсельхозхимия, datele fiind confirmate prin ștampila angajatorului.

A considerat că, alegațiile pârâtei sunt lipsite de temei, deoarece acele înscrieri care susține Casa Națională, sunt rectificate și necesită a fi confirmate prin alte acte confirmative, țin de data angajării, nu și de luna angajării, astfel, în orice situație se întrunesc condițiile pentru beneficierea de pensie anticipată pentru limită de vârstă.

Mai mult decât atât, conform răspunsului Arhivei orașului Căușeni, reclamantul este în imposibilitate de a prezenta alte înscrieri confirmative, or, carnetul de muncă servește drept temei pentru demonstrarea activității acestuia, conținând înscrieri efectuate și confirmate de angajator prin ștampilă.

A solicitat Valeriu Gîrjău anularea răspunsului nr. G-2557/19 din 9 decembrie 2019, privind respingerea cererii prelabile; obligarea de a include în stagiul de cotizare a perioadei activității din 19 februarie 1980 până la 24 septembrie 1980; obligarea de a achita pensia anticipată pentru limită de vârstă, retroactiv din

data suspendării cu restituirea cheltuielilor pentru acordarea asistenței juridice în sumă de 3 000 de lei.

Prin hotărârea din 23 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani acțiunea a fost admisă parțial, s-a anulat răspunsul nr. G-2557/19 din 9 decembrie 2019 a Casei Naționale de Asigurări Sociale, privind respingerea cererii prealabile; s-a obligat Casa Națională de Asigurări Sociale de a achita lui Valeriu Gîrjău, pensie anticipată pentru limită de vârstă din data de 1 martie 2018; s-a încasat din contul Casei Naționale de Asigurări Sociale în beneficiul lui Valeriu Gîrjău, cheltuielile de asistență juridică în sumă de 2 500 de lei. În rest pretențiile fiind respinse ca neîntemeiate.

La data de 27 iulie 2020, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 23 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Prin decizia din 7 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale împotriva hotărârii din 23 iulie 2020 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani.

Pentru a decide astfel instanțele ierarhic inferioare au conchis că, carnetul de muncă conține careva rectificări asupra datei angajării, dar nu și lunii sau anului, respectiv această înscriere urma a fi inclusă la calculul stagiului de cotizare. Rectificarea în carnetul de muncă se confirmă și prin consecutivitatea mențiunilor în carnetul de muncă referitor la perioada de activitatea a intimatului, precum și prin ordinul emis la data cu 8 februarie 1980. Argumentele Casei Naționale de Asigurări Sociale, sunt neîntemeiate, or, prin lege, aceasta este obligată să achite pensia anticipată pentru limita de vârstă, în caz contrar, respingerea acestei cerințe a reclamantului va duce la încălcarea dreptului de proprietate al reclamantului asupra pensiei neprimite, fapt ce ar încălca atât un drept constituțional, cât și ar contraveni practicii judiciare naționale și principiilor CtEDO.

La 9 aprilie 2021, Casa Națională de Asigurări Sociale a depus recurs, iar la 13 mai 2021 motivarea recursului împotriva deciziei din 7 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea cererii de recurs a indicat că, instanțele ierarhic inferioare au apreciat eronat înscrisurile anexate ce ar confirma perioada de activitate conform carnetului de muncă. Înscrierile în carnetul de muncă trebuie să fie clare, concise și fără rectificări.

A solicitat Casa Națională de Asigurări Sociale admiterea cererii de recurs, casarea deciziei recurate cu pronunțarea unei noi decizii.

În conformitate cu art. 244 alin.(1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale la data de 9 aprilie 2021 și motivarea recursului depusă la data de 13 mai 2021, sunt în termen. Or, dispozitivul deciziei din 7 aprilie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost notificat

participanților la proces prin intermediul poștei electronice la data 8 aprilie 2021 (f.d.128), iar decizia motivată a fost recepționată la data de 18 mai 2021, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție nr. DS8001660807AS (f.d. 138).

La data de 17 iunie 2021, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La 6 iulie 2021, Valeriu Gîrjău, reprezentat de avocatul Olga Secieru a depus referință prin care a solicitat de a declara ca fiind inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

Examinând admisibilitatea recursului depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată inadmisibilitatea acestuia, din motivele ce succed.

În temeiul art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin.(2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în

special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Casa Națională de Asigurări Sociale, se declară inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,

Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu